

УДК: 347.5

ДОГОВІР ПОСТАВКИ: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ І ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ

Коваленко Інна Анатоліївна,

к.ю.н., доцент

Буняк Катерина Сергіївна,

студентка

Київський національний

університет технологій та дизайну

м. Київ. Україна

Ключові слова: договір поставки, сторони, об'єкт поставки, ціна, терміни, відповідальність, гарантії.

Вступ. Договір поставки є одним із найпоширеніших видів договорів у господарській діяльності. Він регулює відносини між сторонами, пов'язані з передачею товарів чи послуг від постачальника до замовника. Ця робота присвячена розгляду поняття, змісту та порядку укладення договору поставки, а також вивченню основних аспектів, які важливі при його укладанні та виконанні.

Мета роботи. Метою даної роботи є детальний аналіз договору поставки, визначення його основних характеристик та вивчення правових аспектів, пов'язаних з цим видом договору.

Матеріали і методи. У ході роботи були використані наступні методи дослідження: аналіз наукової літератури та нормативних актів, порівняльний аналіз різних поглядів на договір поставки, систематизація та узагальнення отриманих даних.

Основні поняття і визначення. Договір поставки: це домовленість між двома або більше сторонами, за якою одна сторона (постачальник) зобов'язується передати товари чи послуги, а інша сторона (замовник) зобов'язується прийняти їх та сплатити відповідну ціну.

Об'єкт поставки - це товари чи послуги, які передаються в рамках

договору поставки. Предметом договору поставки може бути товар, який є у продавця на момент укладення договору, або буде створений (придбаний, набутий) продавцем у майбутньому (ст. 656 ЦК України) Ціна - це сума грошей, яку замовник зобов'язаний сплатити за об'єкт поставки. Терміни- строк, у який повинна бути виконана поставка. Відповідальність: правові наслідки порушення умов договору поставки, які можуть включати штрафні санкції, відшкодування збитків тощо. Гарантії: зобов'язання постачальника щодо якості і надійності об'єкта поставки [1, с. 302].

Договір поставки - це угода, за якою постачальник, який є суб'єктом господарської діяльності, зобов'язується передати в обумовлені строки товари або продукцію у власність, господарське володіння або оперативне управління покупцю для використання в господарській діяльності або інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, за умови сплати певної грошової суми. Договір поставки є консенсуальним, оплатним та двостороннім. Може бути укладений на підставі державного замовлення або на вільний вибір сторін. У разі виконання державного замовлення він є обов'язковим для виконавця, якщо виконання не призводить до збитків і він може бути покараний штрафом за відмову від укладення контракту [2].

Основні ознаки договору поставки включають у себе такі елементи:

- Сторонами договору поставки є суб'єкти господарювання, такі як господарські організації і індивідуальні підприємці.
- Цільова спрямованість договору поставки завжди спрямована на господарську діяльність і не пов'язана з особистим або домашнім використанням товарів.
- Об'єктом договору поставки є продукція для виробництва або товари для подальшої реалізації на ринку.
- Умови укладення та виконання договору поставки не збігаються у часі.
- Договір поставки може бути планованим і регульованим.

- Описані ознаки дозволяють відрізнити договір поставки від інших видів договорів, зокрема, від договору купівлі-продажу.

Чинним законодавством передбачається можливість укладання договорів поставки як неконкурентними, відповідно до ст. 181 Господарського кодексу України, розділу IV "Положення про поставки продукції виробничо-технічного призначення" та розділу II "Положення про поставки товарів народного споживання", так і конкурентними способами, як передбачено пунктом 3 статті 2 Закону "Про поставки продукції для державних потреб" [3].

Положеннями про поставки продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання передбачена можливість укладення договору поставки шляхом прийняття замовлення до виконання. Покупець може направити постачальникові замовлення у двох примірниках з вказуванням кількості, розгорнутої номенклатури або технічних характеристик, якості продукції, строки поставки та інших необхідних даних. Замовлення вважається прийнятим до виконання та набуває силу договору, якщо протягом 20 днів після його отримання постачальник не повідомляє покупця про відхилення замовлення або розбіжності щодо окремих умов. Якщо необхідно узгодити інші умови, не передбачені замовленням, постачальник надсилає покупцеві в той же термін проект договору.

Договори поставки, як і інші господарські договори, укладаються в письмовій формі.

Зміст договору поставки складають його умови, які можуть бути включені до договору за погодженням сторін або на підставі вимог закону. Він повинен відповідати вимогам законодавства і включати такі елементи:

- Предмет договору, показники щодо його кількості та асортименту.
- Строки і порядок поставки.
- Якість товарів, що поставляються, відповідно до стандартів, технічних умов або іншої технічної документації.
- Інші умови, які сторони можуть включити в договір за взаємною згодою.

Забезпечення виконання постачальником своїх зобов'язань щодо якості товарів і продукції, що поставляються, підкріплюється гарантійними строками (строками експлуатації), які встановлюються сторонами з урахуванням вимог закону.

Крім того, в договорі поставки повинні бути визначені вимоги щодо комплектності товарів, які поставляються, і вони визначаються відповідно до вимог стандартів, технічних умов або преїскурантів.

Порядок виконання зобов'язань по поставці товарів визначається в договорі і може включати в себе такі аспекти, як вибір транспорту для доставки, вибір місця вибірки товарів, умови відвантаження, одержання товарів і оплата. Якість товару має бути засвідчена належним товаросупровідним документом і відповідати умовам договору, вимогам щодо якості, передбаченим стандартам, технічним умовам, іншій технічній документації та законодавству, а в разі погодження сторонами зразку чи опису – відповідно, зразку чи опису (ст. 673 ЦК України, ст. 268 ГК України).

Порядок приймання поставленої продукції регулюється відповідними інструкціями і включає в себе перевірку стану вантажу, відповідність найменування та маркування, складання актів у разі виявлення пошкоджень або інших недоліків.

Важливо, що у разі неналежного виконання договору поставки сторони мають право застосовувати майнові санкції за порушення зобов'язань, передбачених актами законодавства і договором.

Відповідальність за невиконання або неналежне виконання договору поставки може мати форму:

- Штрафних санкцій (неустойки): Зазвичай використовується залікова неустойка, якщо інше не передбачено законом або договором. Розмір, форма та вид неустойки визначаються законом (наприклад, ч. 2 ст. 231 ГК України встановлює штраф за порушення умов зобов'язання щодо якості товарів), або договором сторін [3].

- Оперативно-господарських санкцій- ця форма включає в себе

можливість відмови покупця від прийняття та оплати поставлених товарів у випадку, якщо товари не відповідають вимогам щодо якості або комплектності.

Підприємствам-постачальникам покладається обов'язок виправити недоліки товарів безоплатно, а також на вимогу покупця визначити дефекти, які можуть бути усунені на місці. В разі поставки товарів з дефектами, покупець може стягнути штраф від виробника в розмірі, передбаченому законом.

Основним обов'язком постачальника за договором поставки є передача покупцеві певної кількості продукції в обумовлений строк поставки. Постачальник порушує цей обов'язок, якщо він не поставляє продукцію покупцю взагалі (або не вчасно) або поставляє її в меншому обсязі, ніж передбачено договором. У першому випадку мова йде про не поставку або прострочення поставки, у другому – про недопоставку продукції [4, с. 9].

Прострочення поставки означає невиконання зобов'язання в обумовлений строк поставки, тобто неправомірну бездіяльність постачальника. Недопоставка, з іншого боку, вказує на неналежне виконання договору поставки, де продукція поставляється частково або в недостатньому обсязі у встановлений строк поставки.

Якщо в договорі поставки строк його дії не вказаний, договір вважається укладеним на один рік (ч. 1 ст. 267 ГК)

Правове регулювання договорів поставки в умовах ринкових реформ спрямоване на упорядкування, розвиток та охорону цивільних правовідносин, що виникають з поставки, на засадах поєднання державного нормативно-організаційного впливу та свободи вибору дій сторін договору.

Висновки.

Договір поставки є важливим інструментом у господарській діяльності, що регулює відносини між постачальником і замовником. Для успішного укладення та виконання цього договору необхідно враховувати різні аспекти, такі як визначення об'єкта поставки, умови поставки, ціни, терміни та відповідальність сторін. Глибоке розуміння цих аспектів допоможе уникнути правових конфліктів та забезпечити успішну роботу обох сторін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Юридична енциклопедія: в 6 т. / гол. ред. Ю. С. Шемшученко. Т. 4. Київ: Укр. Енцикл., 2002. 720 с.
2. Цивільний кодекс України. ст. 673, ст. 181, ст. 656 zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws.
3. Господарський кодекс України ч. 1 ст. 267 ГК, ч. 2 ст. 231, ст. 268 ГК zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main
4. Основні засади укладення господарських договорів. Договори від А до Я. № 3-4. 2009. С. 8-11.